

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katoli. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — "
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — "
četrt " 5 " — "
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 109.

V Ljubljani, v soboto 12. maja 1900.

Letnik XXVIII.

Slovenci pri papežu Leonu XIII.

Izmed lepih trenutkov, katere so preživel Slovenci minule dni v Rimu, najlepši so bili nedvomno oni trenutki, ko jim je bilo dano gledati v obličje častitljivega starčka papeža Leona XIII. dne 29. aprila pri javni avdijenci v cerkvi sv. Petra. Včasih je veljal pregovor: greh je, da je bil kedo v Rimu, pa ni videl papeža. Po letu 1870 ta pregovor pač ne more več veljati. Ali vendar žalosten bi bil vsak, kateri bi v Rimu ne videl papeža. Letos v svetem letu se pa nudi katolikom izredna prilika, da morejo priti do sv. Očeta. Te javne slovesne avdijence se vrše v velikanski cerkvi sv. Petra in gotovo v nobenem letu svojega vladanja papež Leon XIII. tolikrat ni bil v vatikanski cerkvi, kakor letos, ko sprejema poklone ljudstev lahko rečemo celega katoliškega sveta. To je veličastno. In mislim, da ne bo nepri-merno in nezanimivo, ako zvedo tudi tisti, ki niso bili v Rimu, kako se je vršila javna avdijenca, pri kateri so se tudi Slovenci poklonili sv. Očetu. Saj ako le po človeško mislimo, moramo biti veseli, ako nam je dana prilika, da vidimo vladarja, ne svetovnega, ampak duhovnega, ki vlada s svojo moralno močjo toliko milijonov, ki tudi kot človek uživa največje spoštovanje tudi kronanih glav. In še celo, ako gledamo Leona XIII. v duhu katoliške vere!

Dne 28. aprila popoldne bili so vsi do-hodi v cerkev sv. Petra zaprti, za drugi dan je bila napovedana avdijenca. V nedeljo zju-traj so imeli Slovenci skupno sv. obhajilo v novi cerkvi sv. Joahima. Od tam smo šli v Vatikan, kjer so nam usmiljene sestre go-stoljubno postregle z zajutrekom. Tu so se nam tudi razdelile vstopnice k avdijenci — vse je namreč strogo urejeno. Avdijenca je bila napovedana na 10. uro. Po zajutreu ob 1/2 9. smo šli v cerkev sv. Petra. Treba je bilo iti skozi vrata, ki vodijo v vatikansko palačo, imenovana »portone di bronza« na desni strani kolonad mimo čvrste vatikanske straže Švicarjev, kajti vsa cerkvena vrata vatikanske bazilike so bila zaprta in strog

vojaški kordon kraljevih laških vojakov ob stopnicah sv. Petra cerkve je branil dohod vsakemu nepoklicanemu. Tedaj skozi vrata vatikanske palače mimo več straž, kjer je bilo treba pokazati vstopnico, smo šli v cerkev.

Za Slovence je bil odkazan prostor pod kupolo na levi konfesije, to je ob grobu sv. Petra; kaj lep prostor. Isti dan namreč so bili pri avdijenci z nami vred Dunajčani, Ogri, Belgijci, Florenčani in drugi, skupno nad 15 tisoč ljudij. Kaj ne, lepo število. Pri nas Slovenceh so se v osprednje vrste vstopili naši vrli pevci. Nekateri izmed nas je premilostni knezoškof odbral, da se v ime nas vseh poklonijo sv. Očetu, mu poljubijo nogo. Tem je bil poseben prostor odkazan pred altarjem konfesije, kjer so bili sedeži za odličnjake in razna odposlanstva. Red so delali Švicarji, oblečeni v paradno obleko. Lepo je videti takega Švicarja, kako čvrsto koraka mogočno helebardo držeč v roki. Slovenci smo bili skoro prvi v cerkvi, le Ogri so prišli pred nami. Za nami so prihajali drugi, n. pr. Dunajčani, Belgijci itd. Ljudstev in ljudij je bilo vedno več, vedno bolj so se polnili velikanski prostori vati-kanske bazilike. Šum prihajajočih množic se je čul iz daljave kakor šum parase reke. Okrog 10. ure so bile vse množice zbrane v pričakovanju veselega trenutka. Tu si mo-gel videti zastopane vse sloje in stanove na-rodov. Bila je visoka aristokracija, plemstvo, inteligenca, svetna in duhovna, cerkveni do-stojanstveniki, pa si videl tudi priprosto ljudstvo, kmeta in obrtnika in delavca. In pogled mi je ušel na naše ljudstvo, na Slo-vence. Kje pa je, narod moj, plemstvo tvoje? Žal, nimaš ga v tem pomenu, kakor ga ra-zume svet. Tvoje plemstvo ni plemstvo po krvi, ampak je plemstvo tvoje duše. Ple-menit si, dokler bije tvoje srce za tebi drage svetinje, vero, dom, cesarja. In prepričan sem, da vsi Slovenci, ki smo bili zbrani v vatikanski cerkvi — večina bil je priprosti naš narod — smo ponosni na tako plemstvo. — Ura je deset, še so dohajali dostoj-anstveniki raznih vrst, gospodje v črnih oble-

kah, dame in gospice v črnih oblekah brez rokavic s pajčolanom na glavi, kakor je predpisano. Pri altarju so se vršile priprave za prihod sv. Očeta. Škof-sakristan papežev je vse potrebno odredil. Prišli so tudi neka-teri pevci sikstinske kapele. Vsi smo težko čakali zaželjenega trenutka, da se prikaže sv. Oče. Kako dolga je bila četrtinka ure čakanja. Vse priprave so bile dovršene okrog 11. ure, zbrani tudi že vsi.

Tedaj kar hipoma preneha ves šum, vse je tiho. Vseh oči so obrnjene proti kapeli sv. Rešnjega Telesa, od koder ima priti sv. Oče. Točno ob 11. je bilo. Kar se zasliši iz ozadja klic: »evviva«, drugič močnejši, tre-tjič še močnejši in potem zagromi po vseh množicah pozdrav sv. Očetu v različnih je-zikih: evviva, vivat, živio, eljen itd. itd. Že neso sv. Očeta. Prizor ta je nepopisen, to navdušenje med ljudstvi, ta pozdrav, to vse te mora prestresti. Daleč od nas je še sv. Oče, v daljavi ga vidimo. Ljubezen narodov ga je ganila, navdušenje ljudstev ga je prevzelo, razburjen je. V očeh mu zaigra solza iste ljubezni in častitljivi starček Leo XIII. si obriše solzo.

Pa precej se ohrabri, na sediji vstane ter z obema rokama pozdravlja ljudstva ter jih blagoslovlja. In po cerkvi mogočno od-mevajo klici radosti in veselja in navdušenja in pozdravljanja. Pomislite, do 15.000 ljudi, lahko rečemo še več jih je bilo, kliče v za-prtem prostoru. Kako ta glas odmeva iz mogočne kupole in od prostranih sten in od silnega oboka! Srečen vladar! Glej lju-bezen Tvojih podložnikov. To spoštovanje, ta ljubezen nasproti vladarju na svetu nima primere. Prav počasi se pomika spreved s sv. Očetom, ob desni strani bazilike, tako, da mi od leve strani lahko opazujemo naj-bolj častitljivo osebo na zemlji Leona XIII. Kaj so si ti tisoči ljudij mislili in čutili te-daj, ne vemo, ali premnogim so prišle solze v oči.

Sv. Očeta so v veličastnem sprevedu — prvi so bili gardisti plemenite garde rim-skega plemstva, papeževi prelati, komorniki itd. potem palatinska straža, slednjič dva

kardinala, belgijski kardinal Goossens in jeden domačih rimskih kardinalov — pri-nesli do altarja konfesije. Elegantno so no-sivci postavili sedijo na tla in sv. Oče po-klekne na pripravljen klečavnik pred altarjem.

Sikstinski pevci so pa zapeli lavretanske litanije. Po končanih litanijah stopi sv. Oče po stopnicah k altarju, podpirala sta papeža dva kamornika — da podeli papežev bla-goslov. Med ljudstvi je nastopila bajna ti-hota. Z močnim in lepim glasom zapoje Leon XIII., starček v 91. letu: »Sit nomen Domini benedictum« in »adiutorium nostrum in nomine Domini«, potem pa s tresočo roko podeli blagoslov na tri strani, narodom, katere je zbrala katoliška edinost na grobu sv. Petra. Od altarja je šel sv. Oče doli in se usedel na pripravljen prestol, da sprejme poklanjanje navzočih narodov.

Prvi so prišli na vrsto Ogri, potem Dunajčani in za njimi Slovenci. Ljubeznivosti papežev pri teh poklonih ne moremo opi-sati. Ko se je poklonila papežu adresa slov. delavcev, je vprašal: »Je-li to za-me?« in lastnoročno sprejme adresno. Med tem, ko se je vršilo poklanjanje, so se glasile pesmi po cerkvi. Zapeli so Dunajčani hvalnico, Belgijci so peli svojo pesem, in Slovenci so zapeli papeževo himno. Kako krasno se je glasila! Po sodbi drugih — ne Slovencev — se je glasila slovenska pesem najlepše. Pol ure je trpelo poklanjanje. Za Slovenci ni prišel noben narod izmed zbranih k po-klonu.

S tem je bila avdijenca končana. Sveti Oče stopi zopet na nosilnico in nosilci so jo dvignili. Sedaj so nesli sv. Očeta po drugi, namreč ob levi strani prav tik mimo nas. In zopet isto pozdravljanje, isto klicanje iz tisoč in tisoč grl. Zdaj smo mogli ogle-dati si papeža Leona XIII. natančneje. Oble-čen je v bel talar, povrh rudečo baržunasto mozeto s hermelinom obrobljeno. In pape-ževa osebnost? Zdi se nam, da gledamo bitje z drugega sveta. Papež je srednje po-stave, suh in slok, lahko bi rekli duh brez telesa. In v tem slabotnem telesu prebiva

LISTEK

Nova taktika.

Pravijo, da ima v zboru liberalnih mo-drijanov sedaj prvo besedo znani dolenski dopisnik »Slov. Naroda« in »Rodoljub«. Prve glave med liberalci se klanjajo nje-govemu duhu in zbor modrih sprejel je nje-govo taktiko kot edino pravo. In kako bi tudi ne! Saj je on večji, kot so največji modrijani. Ti bi se namreč zastoni trudili, najti v njegovih člankih in dopisih kako misel. Mož pa, ki modrijane užene tako v kozji rog, ta mora nekaj veljati. In res mož ve, kaj in kako treba pisati naprednjakom o politiki. Ako si ves teden hodil po pusti-njah, kjer nisi srečal žive duše, kako se razveseliš, če ti pride nasproti človek, pa bodi tudi tak, katerega bi se sicer ustrašil. Kedar prebiraš politiške »spise« tega moža, kedar torej tavaš po velikanskih pustnjah njegovega duha, takrat iz vse duše želiš srečati kako misel, pa bodi še tako skromna, ali celo taka, katere bi se sicer ustrašil. Toda ni je. To je načelo, ki se ga mož trdno drži v svojih spisih. Kakor se je svoje

dni govorilo o kristalizovani pameti, tako bi mogli imenovati ravnokar opisani način politikovanja kristalizovano brezmiselnost.

Kakor je videti, postala je ta kristali-zovana brezmiselnost politiški sistem naših naprednjakov. Dolenski napredni politik je na celej črti zmagal, seveda v svojem last-nem taboru, mi pa mu k tej zmagi le čis-titamo. Najprvo, kot je videti, pridobil je dolenski politik za omenjeno načelo svojega prijatelja dr. Tavčarja. Za resničnost te tr-ditve navesti hočemo le en vzgled. Ome-njeni napredni general navadil se je v zad-njih letih, da spusti vsako delo v deželnem zboru »veliko govoranco« proti naši gos-podarski organizaciji v obče ali pa proti posa-mznim našim društvom.

Tako se je letos spraval nad kmetijsko društvo v Dobropoljah. Ker so ga v stvar-nem oziru že Dobropoljci sami tako zavr-nili v našem listu, da ima za letos zadosti, ho-čemo pozornost čitateljev obrniti samo na eno točko te »imenitne« govorance. Ta je sicer vsa nastala pod vplivom taktike do-lenskega politika, vendar pa je osobito ena stvar v tej govoranci, ki dela novi taktiki vso čast.

Dr. Tavčar namreč trdi o učitelju, ker se ta peča s praktično socialno politiko, da »nima posebno dobrega imena v deželi« in da se učitelj ne sme baviti s takimi rečmi, »ker ima v učilnici dela čez glavo«. Ne bo-demo se tu ozirali na duh svobode, koje po-nižni pa odločni služabnik je govornik, ka-teri duh preveva tako blagodejno to izjavo liberalnega prvaka, da si poslušalec tišči nos. Samo posledice si hočemo ogledati, ki bi nastopile, ako bi to »svobodoumno« načelo splošno obveljalo. Razni liberalni učitelji, ki se intenzivno pečajo z občinsko in drugo politiko, ne bi bili nič kaj zadovoljni. Po-znamo župana, kateri bi, če bi obveljal dr. Tavčarja nazor, pri procesijah in drugih slo-vesnih prilikah moral nositi solnčnik sam. Liberalni profesorji in šolski voditelji, ki se pečajo s politiko, vredni bi bili torej naj-hujše obsodbe in šolska oblastva bi jih mo-rala kaznovati. Pa tudi tisti profesor, ki se peča s pisateljstvom ali urejevanjem listov, deluje izven učilnice in je po Tavčarjevem nazoru vreden graje. Odvetnik, ki piše sla-botne povesti in dela še slabotnejšo politiko, dela vse to izven okrožja svoje pisarne in tudi njega je torej dr. Tavčar kar najstrožje obsodil.

Mi ne moremo prav nič za to, da so posledice dr. Tavčarjevega nazora take, ali čudno se nam zdi, da so liberalci, sama kri-stalizovana inteligenca, temu nazoru ploskali.

Ne čudimo pa se »Slov. Narodu«, da je ta Tavčarjev nazor objavil na prvem mestu. Kristalizovana brzsmiselnost sili v »Narodu« večkrat na dan. Tako očita »Narod« dr. Mraulagu, da v svojem glasilu »D. Wacht« rabi proti duhovnom »psovke«, kakor n. pr. »Pfafl«, »Schweinkerl«. To dela list, ki mu je beseda »far« postala že stereotipna, in v kojega predalih so bralci zasledili tudi že olikani izraz »blagoslovljeno ščenec«. Torej so to tudi »psovke« in list obsodil je strogo samega sebe.

Mi smo s tem zadovoljni, ali da go-spodje sami tega ne uvidijo, to je že kar čudovito. Čudili se torej ne bomo več, ako izvemo, da »Narod« v enej istej šte-vilki v listku trdi, da so se naši romarji vsi zdravi povrnili iz Rima, v domačih vesteh pa pripoveduje seveda neresnično vest, da je baje romarica zblaznela. To so posledice nove taktike.

Ako liberalcem taka taktika ugaja, prav, še dokaj veselih trenutkov nam bodo napra-vili z njo. Duševnemu očetu te taktike, do-

tako mogočen duh. Je pač čudo božje do-
brote in previdnosti.

Njegov obraz ima duhovite, jako mar-
kantne poteze, visoko čelo, žive oči. Okrog
ust mu igra ljubeznivo dobrotepolno smeh-
ljanje. Obraz je blede, ko beli vosek. Iz tega
prijaznega obraza odseva le ljubezen, mo-
litev in zatajevanje. Ves utis papežev je ne-
izmerno prikupljiv. Nesli so ga tedaj mimo
nas. Gromoviti mnogokratni živio se je raz-
legal iz naših vrst. In sv. Oče se od časa
do časa dvigne na prestolu blagoslavlja-
joč nas. Še par minut, in papež zapusti sv. Petra
cerkev. Kdo ve, ali ga bomo na svetu še
kedar videli? — Da, to je sijaj, kakeršnega
ne more dati posvetna oblast, posvetna moč,
je pač sijaj, kateri je utemeljen na izreku
našega Gospoda: »Ti si Peter, skala, in na
to skalo bom zidal svojo cerkev«.

Ljudstva so se jela razhajati. Med slo-
vesnim pritkavanjem so se množice vsule
na prosto na trg sv. Petra. To vam je bil
zopet pogled! Nad 15.000 ljudij na tem
najlepšem trgu sveta. Vsem je z obraza si-
jalo veselje in navdušenje. Tudi nam Slo-
vencem ostane ta dan v neizbrisnem spo-
minu.

Dvoje mest obrača letos pozornost nase,
Rim in Pariz. V Rimu je veličastna mani-
festacija krščanstva, v Parizu manifestacija
sveta. Skoro bo imel Pariz več obiskovalcev
kakor Rim. Pa vprašajmo se, od kod pojdejo
ljudje bolj pomirjeni, iz Pariza ali iz Rima?
Lepo in prav je, da se v Parizu pokaže
silen napredek človeštva v svetnem oziru,
a prav ni, da nekateri tako radi pozabljajo
na boljšo stran svojega bitja, na dušo, ka-
tera tudi zahteva zase svojih pravic, svoje
nemimljive hrane, svojega življenja, sreče in
miru. Pariz se bo utešil hrepenenja po sreči
in miru, a Rim, tu ni le kaka mirovna kon-
ferenca, tu se v istini sklene mir, mir, ka-
koršnega želi duša človeška, ki je po naravi
krščanska.

Naj bi se radi tega blagoslov sv. Očeta
Leona XIII. razlil nad vse Slovence, da bi
tudi tisti, ki so zdaj še na krivih potih, kjer
ne bodo našli miru, ne sebi ne drugim,
vrnili se nazaj na pravo pot, ki edina vodi
do miru in sreče tako posameznika kakor
tudi celega naroda.

Nemško-narodna strast.

Iz Celovca, 10. maja.

V zadnjem dopisu pod tem naslovom
sem vam sporočil, kako se znani »furor teu-
tonicus« zajeda tudi v tukajšnje podružnice
nemškega planinskega društva. Cenjeni čit-
atelji se bodo še spominjali, da je pri pr-
vem obnem zboru ves odbor odložil svoja
mesta, ker so »mladi« hoteli izbaciti bla-
gajnika Pokornya, češ, da je »Čeh«. Koliko
je na tem resnice, sem pojasnil že
zadnjič.

Dne 7. t. mes. se je vršil drug občni
zbor. Na dnevnem redu je bila volitev od-
bora. Zmagal je dosedanji odbor. Nacijonalci
so tokrat še podlegli, a iz njihovih govorov

se vidi, kako hočejo delati z vso močjo na
to, da bo v vseh teh društvih vladalo ne-
strpno »čisto nemštvo«.

Dosedanji odbor je izdal posebno okrož-
nico, s katero pojasnjuje zasluge gospoda Po-
kornya za društvo in ga brani zoper napade
nacijonalcev, češ, da Pokorny za to nikdar
ni dal najmanjšega povoda. — Pri obnem
zboru se je najprej oglašil eden glavnih
kolovodij tukajšnjih nacijonalcev, vodja Jahne,
ki je moral sam priznati, da je bilo doseda-
nje delovanje Pokornijevo prav uspešno in
dobro, da mu v tem oziru ni ničesar oči-
tati. Da so zoper njega, je vzrok samo to,
ker naj se vodilna mesta v nemških dru-
stvih oddajajo samo možem »deutscher
Abstammung und Gesinnung«. Go-
vornik omenja tudi slovenskega planinskega
društva in pravi, da hočejo nacijonalci ostati
zvesti pristaši planinskega društva, naj je
izid volitve kakoršenkoli, ker jih to društvo
»tesno družijo z Nemci v »rajhu«!

Ta zadnja opazka je prav jasen dokaz,
kako se pod krinko »Alpenvereine« dela na
tesnejšo zvezo z Nemci v »rajhu«. To »po-
bratimstvo« se javno vrši zlasti na občnih
zborih planinskega društva in da naj se tudi
drugače dela na to, kaže najbolj izpoved
vodje Jahne.

Še bolj se je potegnil za pl. Burger-ja,
ki je bil postavljen kot protikandidat Pokor-
nyev, suplent dr. Angerer. Ta je eden glavnih
zasnovateljev mladonemškega gibanja v
Celovcu. On je osnoval in je duša »Jugend-
bunda Südwacht« in ob vsaki priliki na-
stopa kot nemško-nacijonalni agitator in go-
vornik. Prav nič ga ne moti, da je v ce-
sarski službi. Tudi ob tej priliki je povdar-
jal, da je glavna stvar »die Bethätigung
deutschvölkischen (!) Fühlens und Denkens«
in to naj se pokaže tudi v planinskem dru-
stvu, v katerega odboru naj so samo možje
»deutscher Abstammung und Gesinnung«. Pel
je torej isto pesem, kakor Jahne.

Da bi pa hoteli naši ljubi Nemci res
tako strogo gledati na »nemško pokoljenje«, težko
bi dobili dosti ljudij za svoja društva,
pri katerih velik del nosijo zvonec ljudje
slovenskega rodu!

Kar drugi govornik, dr. Krainz, ki je
tudi na široko kvasal o »Nothwendigkeit der
Bethätigung des Deutschthums«, je pristno
slovenskega rodu. Njegov oče je bil
Slovenec, da, prestavljal je celo državni za-
konik na slovensko. In sin je sedaj v Ce-
lovcu — velik Nemec! Škoda, da ga dr.
Angerer in Jahne nista vprašala po »Ab-
stammung«-i. In da hoče ultranemška go-
spoda biti res tako izbirčna, kaj bo počela
z gospodom Dobernikom, slavnim našim dr-
žavnim poslancem, katerega oče je bil slo-
venski učitelj? In koliko drugih je našega
rodu, ki sedaj tlačanijo nemštvu!

Za Pokornya se je potegnil samo le-
karnar Hauser, ki pravi, da sedanji nastop
zoper blagajnika ni pravi način, začeti »eine
nationale Aera«. Kajpak je Hauser zbog teh
odkritih besed prišel v nemilost pri »Freie

Stimmen«, ki so kar iz sebe, da pri volitvi
ni zmagala nacijonalna garda.

Pri volitvi je zopet prodiral Pokorny. Iz-
voljen je s 55 glasovi. Drugi odborniki so
dobili nekaj nad 80 glasov. — Cela stvar
je značilna za naše razmere, ker kaže, kako
se razširja vedno bolj nemška nestrpnost!

Državni zbor.

Dunaj, 11. maja.

Po treh sejah poslanska zbornica »po-
čiva« do prihodnjega četrtka. Temu pa ni
obstrukcija vzrok, ampak zborovanje dele-
gacij v Pešti. Naravno pa je, da bodo stranke
te dni počitnice porabile v to, kako bi bilo
mogoče ustaviti obstrukcijo. Levičarski listi
izražajo nado, da se bodo Čehi utrudili in
da se obstrukcija zgubi v pesku. To je
prazna nada, kakor poznamo češke poslance.
Ti bi se sedaj osmešili pred svetom in svo-
jimi volivci, ko bi »proprio motu« odnehali
in zakopali orožje po indijanski šegi. S tem
nočemo soditi, ali je obstrukcija bila opravi-
čena ali ne, ampak konstatujemo le
dejstvo.

Istina pa je, da Čehi takoj opuste ob-
strukcijo, ako dobe vsaj nekaj zadoščenja.
In ta namen je imelo posredovanje »Slov.
kršč. narodne zveze«, da namreč najde pot,
po kateri se morejo Čehi vrniti iz zasede.
Vršila so se posvetovanja mej načelniki
ostalih desniških klubov, žal, da doslej brez
vspeha.

Dr. Kathrein je v imenu svojih tovarišev
predlagal, naj bi vlada predložila okviren je-
zikoven zakon za vso Avstrijo z določbami
v varstvo narodnih manjšin. Takov zakon
želimo tudi Slovenci in istrski Hrvati. A ta
predlog ni našel milosti v poljskem klubu,
ki noče priznati Rusinom ravnopravnosti.
Drugi so nasvetovali, naj bi se brez prvega
branja izročili vladni jezikovni načrti odseku,
v katerem bi Čehi in Nemci imeli priliko
izraziti svoje želje in pomisleke. A ta pred-
log zopet ni obveljal. Čehi bi se ne protivili,
ko bi preje dobili nekaj zadoščenja, na pr.
da se prekliče vsaj Kindingerjev ukaz.
Nemci pa temu posredovalnemu predlogu
odločno ugovarjajo. Mnogo jih je, ki bi se
udali, a boje se zopet radikalnega hujskanja.

Tako piše danes »D. Ztg.«: Jezikovnemu
odseku bi se morali Nemci ustaviti z ob-
strukcijo, kajti v odseku bi Slovani s katol.
ljudsko stranko imeli večino. Po tej poti ne
pojde, na nemške troške parlament ne sme
delati!

Tu jih imate teroriste! Ali je to ravnop-
ravnost v smislu zakona, pameti in potrebe?
Privilegijev, katere imajo Nemci na slov.
troške, teh ne izpuste iz rok. »Sic volo, sic
iubeo«, to je parola nemških hegemonistov.
Ali je sprava potem mogoča? Ali je opravi-
čeno očitjanje, da desnica ovira parlamen-
tarno delo? Ne, nemška oholost je provzro-
čila vso mizerijo, vsled katere trpe narodi
in država. Hic Rhodus, hic salta!

Naravnost smešno pa je, da levičarji
obdolžujejo desnico, češ, da ta podpira ob-

strukcijo. Da so nekateri slovenski poslanci
glasovali enkrat s Čehi, je to le slučaj.
Stali so ravno v zbornici ter se razgovarjali,
in zapisnikarji so jih štel s Čehi. Sicer pa
bi ravno obmejni Slovenci imeli največ po-
voda za obstrukcijo.

Da mnogi Nemci nočejo nobene sprave
s Čehi, dokazuje tudi to, da vladi prete z
obstrukcijo, ako le malenkost dovoli Čehom
potom uprave. Na ta način je seveda vsako
premirje nemogoče. Češki veleposestniki se
mnogo trudijo, morda se kako posreči.

Kvotna deputacija.

V kvotno deputacijo so bili izvoljeni
Abrahamowicz David, dr. Fořt, Janda, vitez
Jaworski, dr. Kathrein, dr. Menger, Povše,
Kaiser, baron Schwegel in K. grof Zedwitz.
Včeraj je deputacija imela sejo. Kaiser je
predlagal, da se prično nove obravnave z
Ogri glede kvote na podlagi števila prebi-
valstva. Češki zastopniki in Povše so pred-
lagali, da bodi kvota 35:65. Oba ta pred-
loga je večina odklonila in sklenila, da ostani
pri lanskem dogovoru 34:4:65:6.

Osebná dohodarina.

Posl. Robič in tovariši so predlo-
žili na fin. ministra nastopno interpelacijo:
Osební dohodninski davek naj bi imel na-
men, da se pravičnejše in enakomerneje raz-
deli davčno breme. Naglašalo se je posebno,
da treba razbremeniti zemljiške posestnike.
Izvrševanje tega zakona pa je tako, da se
je mnogim zemljiškim posestnikom naložilo
novo, da, dvojno obdačenje. Osobito v po-
litičnem okraju mariborske okolice se kmet-
ski posestniki jako pritožujejo o nadležnem
izvrševanju zakona, o mnogih potih k fin.
uradom, o preziranju dogovora mej vlado
in parlamentom, po katerem bi kmetskim
posestnikom, ki nimajo družega dohodka,
nego iz zemljišča do 250, oziroma 300 gld.,
ne trebalo predlagati fasij, o preziranju za-
konite pravice glede odpisov itd. Z ozirom
na to vprašajo podpisani:

1. Ali hoče njegova prevzvišenost za-
ukazati davčnim uradom, da bodo kulantno
in ne nadležno postopali?

2. Ali hoče njegova prevzvišenost po-
učiti davčne urade, da oni zemljiški posest-
niki, ki nimajo družega dohodka, nego iz
svojega zemljišča in k večjemu 250 gld., ne
spadajo pod § 199?

3. Ali hoče njegova prevzvišenost to
določbo v vinorodnih krajih na Štajerskem,
kjer ni govora o kakem dohodku, razširiti
na one posestnike, ki nimajo 300 gld. čistega
katastralnega prinosa?

Avtonomne hrvatske postave v mažarskem prevodu.

Iz Zagreba, 25. aprila.

Mažarov se je polastila želja, da se upo-
znajo natanko s hrvatskimi avtonomnimi po-
stavami. Zategadelj so sklenili pri ogerskej
vladi že lani, da bodo dali predstaviti vse hr-
vatske avtonomne postave, počenši od leta
1868 pa do dandanes, na mažarski jezik, in

lenjskemu dopisniku, pa naj postavijo spo-
menik ter naj takoj razpišejo natečaj za na-
črte, sposobnih cenzorjev za te načrte imajo
med sabo na izbero.

Na Vestfalskem.

Piše J. Knific.

XVIII.

Herten, 16. aprila.

Kdaj bi si bil mislil, da bom letošnje
velikonočne praznike preživel v daljni Nem-
čiji, mej vestfalskimi rojaki Slovenci!

Bilo je lansko leto na velikonočno ne-
deljo zjutraj. Dobil sem s pošte pisemce;
ki mi je naznanilo, da grem prihodno jesen
na Dunaj.

Tok mojega življenja je zašel v novo
strugo. Diferenciali, integrali, električni
potenciali, Ptolemejev in Kopernikov sistem:
vse to se je vrstilo v mojem duhu, jedno
za drugim. In sedaj sem — tukaj. Kdo ve,
kje bodem prihodnje leto ob istem času?

Včeraj sem maševal v bolnišnici; zopet
sem iztaknil dva Slovenca in jednega Čeha.
Ob desetih pa sem azistirал pri slovesni
sv. maši po münsterskem obredniku, ki ni
mnogo različen od rimskega. Pri petih in

plašč. Popoldan smo imeli slovensko opravi-
lo, in zopet smo pevali, pevali, da je od-
mevalo po prostorni cerkvi.

Toliko narodnostij menda ni nikjer kakor
v Hertenu. Celo par Rusov je v vasi, ki pa
niso tako številni, da bi osnovali »ruskij
kružok«; menim, da bi ga tudi vlada ne
dovolila.

Zelo se razvijajo Poljaki. Dosedaj so
imeli dvoje društev; jedno izmed njih vodi
kaplan Döpper, drugo neki gostilničar. Gle-
dajo se po strani. Zadnji čas se snuje tretje
društvo »Sobieski«, ki naj posreduje med
obema; vsprejemajo se samo pevci. Ona
navdušenost, ki sem jo imel v početku za
Poljake, pojenjuje; niso tako idejalni ljudje,
kakor sem mislil sprva. Res je, da radi ho-
dijo v cerkev in v tem oziru ne zaostajajo
za Nemci domačini; pa je tudi marsikaj
gnjilega med njimi. Slovenci mi jih tožijo
kot nezanesljive sebičneže.

Pa je vendar to narod, s katerim mora
računati vlada, pa tudi škofijstvo. Avstrijskih
Poljakov ni med njimi; priselijo se ali iz
Šlezije, ali pa Vzhodne, oziroma Zahodne
Prusije. Za dušno pomoč imajo dobro po-
skrbljeno; brezbrojno poljskih duhovnikov
pastiruje v postnem in adventnem času na

oo. frančiškana iz Dortmunda; oo. redem-
ptoristi v Bohumu govore in razumejo poljski;
istotako oo. frančiškani v Dorstenu.

Münsterski škof Herman je videl, ko-
liko Poljakov ima v svoji vladikovini, pa je
zato poklical o. Nazarija, naj mu podučuje
klerike v poljščini, seveda one, ki se oglase
prostovoljno. Res je, da kleriki nimajo dosti
časa na razpolago; toda v dušnem pastir-
stvu ga imajo še manj. Malo je takih du-
hovnikov, ki bi se v pastirstvu učili polj-
ščine, kakor se uči kaplan Döpper. Celo
mizo ima preobloženo s slovniciami in be-
sednjaki; v knjižnici se sveti med drugimi
tudi Mickiewicz. Večkrat ima poljsko popol-
dansko službo božjo; pripravlja se na poljski
govor. — Malo uspehov je dosegel o. Na-
zarij. Svoje učence je razdelil v tri vrste:
prvi znajo malo, drugi nič, tretji prav nič.
Hotel je pustiti podučevanje; pa pregovoril
ga je škof, da ostane še nekaj časa.

Zanimiv mora biti tudi o. Albert, fran-
čiškanski gvardijan v Dorstenu. Doma je iz
Šlezije; služboval je kot duhovnik v an-
gleški vojni. Bil je že v Ameriki; v Egiptu
je deloval v Kajiri in Aleksandriji; na Cipru
je pridigoval novogrški. Rad bi se priučil
slovenščine, da bi pastiroval tudi našim vest-

Po dokončanih cerkvenih opravilih smo
se zbrali, kar nas je črnih v Hertenu, k pri-
jateljskemu pomenku. Debatiralo se je o
vladinem dovoljenju glede pastirovanja in-
ozemskih duhovnikov. Kolinski konzul je trdil,
da je tako dovoljenje po nemških državnih
postavah neobhodno potrebno, bolj potrebno
kakor cerkveno. »Če Vam dovoli vlada, Vam
mora eo ipso dovoliti ordinarijate«, je menil
v svoji priprostosti. Vse drugače sodi tu-
kajšna duhovščina. Je sicer v državnem za-
koniku paragraf, ki zahteva tako dovoljenje;
postav pa so tekom let spreminjali in po-
pravljali tako dolgo, da se iz nje ne more
razvideti, da bi bilo to neobhodno potrebno.
Sicer je pa lanska aféra z našima patrma
vzbudila po tukajšnjih časopisih toliko šuma
in hrupa, da bi si vlada desetkrat premi-
slila, predno bi zopet preprečila tako pas-
tirovanje. Stvar mi ni še dovolj jasna. More-
biti je najverjetnejše to, kar mi je rekel ko-
linski g. generalni vikar: »Imamo v resnici
tako postav; pa saj veste: Kjer ni tožnika,
ni sodnika«.

Zopet se je govorilo mnogo o Münsteru.
Opisovali so ga mi s takimi barvami, da,
če bom imel le količkaj časa, grem pogledat,
je-li polovica tega res, kar mi pripovedujejo

sicer na račun hrvatske vlade. Je-li mažarske državne kroge zares toliko zanimajo hrvatske avtonomne postave, kakor so se izjavili, ni verjetno, saj nam je poznato, da tem ljudem ni poznata niti nagodba od leta 1868, in vendar je to državni temeljni zakon, ki mora biti obema strankama jase in točno poznat, če se hoče v sporazumu živeti. A tega do dandanes ni bilo med Ogersko in Hrvatsko in ne bode moglo biti tudi v prihodnje, ker Mažari državni temeljni zakon le sebi v korist tolmačijo in Hrvatsko pri vsakej priložnosti zapostavljajo. In vendar je bila nagodba izdana precej na početku v mažarskem in hrvatskem jeziku ter jo je mogel vsak Mažar temeljito proučiti. Vendar tega niso storili še do dandanes, ker jim ni vse po volji, kar se nahaja v tej nagodbi. Niso tedaj še proučili državnega temeljnega zakona za Hrvatsko in že se pripravljajo, da proučujejo tudi avtonomne postave hrvatske. Za prestavo sta poskrbela hrvatski minister Cseh in ministerski predsednik Szell. Za zdaj je izšel prvi zvezek, namreč vse postave od leta 1868 do 1874. In čeravno zatrjujejo oba dostojanstvenika, da je prestava verodostojna in točna, to vendar ni res, kajti že na naslovnem listu je tiskana velika pogreška, namreč da je to izdaja kralj. ogerskega ministra za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo.

Takšnega ministra pa državni temeljni zakon ne pozna, pa tudi po njegovem delokrogu mu ne more pripadati ta naslov. Po postavi ima Hrvatska, Slavonija in Dalmacija svojega posebnega ministra, ki je sicer član skupnega ministerskega sveta in odgovoren zajedniškemu državnemu zboru, a je posrednik med kraljem in deželno vladjo kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije. Ta minister ni tedaj podoben kakšnemu ministru za Češko ali Galicijo, kateri more biti imenovan ali pa tudi ne ter nima pravega državnopravnega delokroga. Hrvatskega ministra dostojarstvo in služba pa je zajamčena po državnopravnem dogovoru ter mora biti imenovan, on ne zastopa samo interesov svoje zemlje v skupnem ministerstvu, nego je celo nekakšni kontrolni organ v tem ministerstvu in posrednik v občenju med kraljem in hrvatsko deželno vladjo. Ta dostojanstvenik se tedaj že po avtonomnem položaju Hrvatske nasproti Ogorske ne more in ne sme imenovati kralj. ogerski minister. Da to dopušča minister Cseh, temu se ne moremo čuditi, saj je to zagrozen mažaron, kakoršen je bil tudi njegov prednik, ki ni popustil nobene priložnosti, da avtonomni položaj Hrvatske čim bolj in čim preje zatire. Za tem gre vsa današnja politika Ogorske, katere se današnja mažaronska hrvatska vlada niti najmanj ne ustavlja, če je še celo ne podpira.

Sicer pa so obljubili pokrovitelji tega podjetja, da bo treba tudi v avtonomnih po-

stavah neke netočne izraze v hrvatskem originalu zameniti z boljšimi v mažarskem prevodu. Kakšni so ti boljši izrazi, to vedo Hrvati najbolje. Mažar hoče namreč iz hrvatskega zakonodavstva počasi odstraniti vse, kar še brani njegovo samostalnost. Najprej so mnogo tega izveli v zajedniških postavah na škodo Hrvatske, a zdaj skušajo to izvesti po mažarskih prevodih avtonomnih postav.

Bode li hrvatska opozicija na te napade molčala, ali bode našla sredstva, da prisili avtonomno vladjo, da se ustavi takemu nedostojnemu ravnanju omenjenih podjetnikov ter javno proglasi tako pokvarjene prevode sploh za neveljavne? Takemu nepoštenemu podjetju se je treba odločno upreti, ker more prinesiti zemlji le škodo, a ne koristi, kakor se navidežno trdi. Zato ne bi škodilo, da se ves ta prvi zvezek točno pregleda ter vse netočnosti in neizpravnosti v javnosti iznesejo, da se razkrinkajo namere teh hrvatskih prijateljev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

Nemški liberalci in mladočeška obstrukcija. Nemški levčarji igrajo v sedanjem parlamentarnem zasedanju zelo čudno ulogo. Tem ljudem ni prav, da so Čehi pričeli z obstrukcijo, na drugi strani se je pa vselej morda še bolj nego svojedobne nemške obstrukcije. Na jedni strani se garda hujuje nad ostalimi desniskimi strankami, ker zastavljajo vse svoje sile, da bi ustvarile v parlamentu normalne razmere, na drugi se pa grozno hujujejo nad Poljaki in Jugoslovani, ki baje Mladočehe še krepé v njih obstrukciji. Posebno Slovenci in Hrvatje so neki neumorno pri delu za izvedbo pretiranih čeških zahtev, in v takem položaju seveda vlada ne more storiti prav ničesar, kar bi bilo na korist parlamentu in državi. Takega jadikovanja je vse polno v imenovanih nemško-liberalnih listih. Iz vsega se pa vidi, da jim te homatije prav resno dopadajo, ker vedo, da bodo ravno liberalci imeli od tega največ dobička.

Poljaki in češke zahteve. Najnovejša pogajanja med načelniki raznih desniskih klubov so pokazala, da se morejo Čehi in sploh ostali Slovani najmanj zanašati na pomoč poljskega kluba. Vsaka zahteva, ki je količkaj naperjena proti vladi, zadene gotovo ob odpor poljskih zastopnikov, in naj ji pridrijo celo pristno nemški člani katoliške ljudske stranke. Krakovski „Czas“ piše sicer, govoreč o notranje-političnem položaju, da Poljaki ne bodo ničesar podpirali, kar bi bilo naperjeno proti Čehom, ter da je ohranitev desnice najvažnejši in izključni pogoj in namen vseh desniskih strank, toda ravno Poljaki so, ki pri vsaki najmanji priliki stavijo v nevarnost obstoj desnice in dajo levčarjem priliko sanjariti o novi koalicijski večini. S tem pač kažejo, da se ne bi ustrašili tudi zveze z nemškimi liberalci, ako bi mogli pričakovati zase kakih koristij. Voditelji ostalih desniskih strank bodo še znova poskusili svojo srečo, a uspeh je vključ temu še vedno zelo negotov.

Ostavka dr. Režeka odklonjena. Včeraj pred svojim odhodom v Budimpešto je vsprejel cesar v posebni avdijenci najprej ministerskega predsednika dr. Koerberja in potem ministra dr. Režeka. Razgovor je bil o notranje-političnem položaju, posebno pa o demisiji ministra dr. Režeka. Dunajski listi so izvedeli iz pozitivnih virov, da cesar ni vsprejel ostavke in da so sedaj poravnane difference v Koerberjevem kabinetu.

Ruski listi o Koerberjevem jezikovnem načrtu. Z najnovejšim jezikovnim načrtom za Češko in Moravsko se pečajo tudi razni ruski listi, ki pišejo vsi v Čehom prijaznem smislu. „Rossija“ pravi na uvodnem mestu, da smoter vladnih jezikovnih načrtov ni primeren splošnim državnim interesom, ker prezira faktične potrebe Češke in Moravske. S predloženimi načrti ustreza vlada le zahtevi nemško-liberalnih krogov z leta 1885, ko so namreč zahtevali narodnostno razdelitev Češke in izključenje češčine iz nemškega ozemlja. Na ta način se ne bo nikdar ustreglo češkim opravičnim zahtevam in je torej tudi težko krotiti

obstrukcijo s takimi sredstvi. Dokler se bo Čehom na Češkem in Moravskem namigavalo, da so v deželah njih prednikov Nemci gospodarji in Čehi le usiljenci, tako dolgo bo imelo vsako ministerstvo zavezane roke. Podlaga rešitvi jezikovnega vprašanja je pa kronanje cesarja kraljem kraljevine Češke.

Belgijski parlament je razpuščen in zadnjo nedeljo v tekočem mesecu so razpisane splošne volitve. Liberalci se tega razpusta grozno vesele, ker menijo, da je s tem za vselej odzvonilo »klerikalnemu« parlamentu, ki je provzročil deželi »neizmerno« gorja. »Razdejal« je ljudsko solo in ničesar ni storil na polju socialnih reform. Šlo se jim je samo za utrditev svoje oblasti. Tretjina »klerikalnih« poslancev bo sedaj morala ostati doma. Največ nade na zmago imajo socialni demokratje. S takimi upi se pripravljajo na boj razne liberalne stranke, ki pa ne morejo tako gotovo računati na dosedo potrebne večine v zbornici, da bi jim ne mogla več izpodleteti.

Silvelovemu ministerstvu v Španiji se vedno bolj majo tla in ako se razmere v kratkem ne spremenijo, bodo kmalu izpraznjeni vsi španski ministerski sedeži. Dolgo časa se je boril Silvela z vsemi mogočimi sredstvi, trikrat je preosnoval kabinet ter spremenil nekatere osebe, a vse nič ne pomaga. Proti vladi so v prvi vrsti trgovci in obrtniki, ker Silvela za finančni portfelj ne more najti moza, ki bi ne iskal novih virov dohodkov vedno večjim državnim potrebam. Kakor vedno se tudi sedaj pojavljajo največji nemiri v Valenciji, Saragossi, Valladolidu ter Barceloni. V ministerskem svetu je Silvela sicer izjavil, da bo na vsak način poskrbel za mir in red, a to mu vselej ne bo mogoče. Najžalostnejša pa je pri vsem tem okolnost, da se s takimi nastopi opozicijskih krogov krepi moč sovražnikov domovine, ki zgrabijo v svoj tabor vedno več nezadovoljnih elementov.

Odprava prognanstva v Sibiriji je sedaj na dnevnem redu petersburškega drž. sveta. V ponedeljek se je pričela razprava o tem važnem načrtu, ki ga je vsled inicijative carja Nikolaja izdelal in predložil pravosodni minister Muraviev. Z novim načrtom, ki bo brezdvomno vsprejet, se namerava popolno odpraviti prognanstvo in mesto tega ustanoviti kaznilnice v večjih mestih, kakor v Peterburgu, Pskovu, Smolensku, Sarkovu, Kiewu, Vilni, Simbirsku, Saratovu in Tveru. Kmečkim občinam načrt sicer ne bo odvzel pravice kaznovanja s prognanstvom, pač pa jo bo omejil na ta način, da bodo občine s svojimi sredstvi morale skrbeti za prognance, za katere dosedaj skrbi vlada. S tem se bo občinskim zastopom precej ogranilo veselje do pošiljanja v prognanstvo. Kako razširjena je bila ta zastarela razvada, kaže to, da je bilo lani samo v okrajih Irkutsk in Jenisejsk 110.000 pregnancev.

Dopisi.

Z Notranjskega. Gasilno društvo v Postojni, ki glede števila članov in požarov, pri katerih je gasilo, ter glede stroge discipline in nenavadne izvežbanosti zavzema odlično mesto med enakimi društvi, je dne 6. maja t. l. obhajalo 20 letnico svoje ustanovitve ter ob enem god sv. Florijana, zavetnika gasilnih društev. Slavnost se je izvršeno obnesla in občinstvo je zopet pri tej priliki pokazalo svoje zanimanje za to prekorišno društvo, ki je že toliko storilo v obrambo imetja po bližnji in daljni okolici. Da je društvo na tako visoki stopinji popolnosti ter v obče priljubljeno, se ima zahvaliti izvršnemu načelniku, g. Matiji Petriču, ki je ves vnet zanj, ki toliko dragih ur žrtvuje v njegove namene in mu zna tudi pridobiti vsestranskih simpatij.

Vse točke vspeleda so se lepo razvile, nikjer ni bilo zapaziti nereda ali spotike. — Trije mogočni streli s starega grada nad Postojno so gromovito naznanili slovesni spominski dan. Ob 8. uri je društvo z deputacijami odkorakalo v župno cerkev k sv. maši, katero je daroval preč. g. dr. Ignacij Žitnik. Po sv. maši je bil skupni zajutrk pri g. Remecu. Nekateri izmed deputacij vnanjih društev so šli dopoldan obiskat svetovno znano jamo. Oskrbništvo jim je dovolilo brskati po jami, katero so obiskovali z velikim zanimanjem. — V Postojni je bilo 12. maja 1900. 11.000 pregnancev.

priznanje. Okolu štirih popoldan je bila imenitna gasilna vaja sredi trga z alarmom. To ti je bil lom in hrup po Postojni, pa tudi nemalo strahu pri onih, ki niso vedeli za šalo, uprizorjeno po navihanih gasilcih. Petrolejski sod so natlačili s slamo, na vrhu prevrtali in z mokrim žaganjem obložili ter nazadnje zapalili, da se je gost dim valil kvišku, kakor bi res kje kaj nevarno telo. Postojnski gasilci — 58 mož — so bili takoj na nogah, tudi voznika Septurja je bil glas trobente takom omamili, da je v nadi petak zaslužiti pridiral s konji na lice mesta.

Vaja se je točno in naglo izvršila, vsi aparati so prišli v porabo: od velikanske lestve, s katero je mogoče z velike višine v plamen brizgati in ga z lahkoto udušiti, do rešilnih rjuh, po kojih je moralo, hočeš nočeš, nekaj paglavcev zdrseti do tal. Slava postojnskim gasilcem!

Po vaji so društva skupno korakala na vrt gostilne Vičičeve, kjer se je pričel koncert. Igrala je godba ter nastopali pevci, domači in zagorski, da je bilo vse veselo in navdušeno. Na vrtu smo videli mej drugimi g. okrajnega glavarja vit. Laschana s komisarjem g. Ecklom in g. župana Dekleva. Čuli so se krepki govori in napitnice, v katerih se je vsesploh povdarjala vzajemnost in sloga mej društvi ter živahno delovanje za blage in toli človekoljubne namene. Napitnica na presvetlega vladarja je bila z do nebesnimi živioklici sprejeta. Vse je bilo tako vneto in razpaljeno, da so gasilci samo s penočo pivo in iskreno vinsko kapljico mogli nekoliko hladiti ogenj navdušenosti.

Samo nekaj je kalilo splošno radovanje, prepričala udeležba gasilnih društev iz sosesčine. Prišla je deputacija od hrvaske meje, iz Staregatrga pri Ložu, št. Petra, Hruševja-Zagorja in od najmlajšega društva iz Razdrtega, vse skup komaj 50 mož. Kje so bila pa druga društva, ki so nekatera prav blizu Postojne? Nočemo navajati imen in zbadati, toda pri taki priliki bi vendar trebalo več skupnosti in vneme, pa manj zaspanosti. Mar ne bi bilo lepo, ako bi se vsako leto na sv. Florijana nedeljo zbrala vsa notranjska gasilna društva v Postojni kot središču Notranjske k veselemu sestanku? Imeli bi skupno sv. mašo, podučno zborovanje in vajo z raznim orodjem, ki ga ima postojnsko društvo tako obilno na razpolago, ter na koncu prosto zabavo? V Postojni je godba, pevski zbor, primerni prostori itd., kar se drugod po deželi ne nahaja v taki meri. Toraj tovariši gasilci, ki ste letos izostali, na svidenje prihodnje leto na florijanovo nedeljo!

Na pomoč — v slogi je moč!

Tedenski koledar.

Nedelja, 13. maja: 4. povelikonočna evang.: Jezus obeta učencem sv. Duha. Jan. 16. Servacij škof. — Ponedeljek, 14. maja: Bonifacij m. — Torek, 15. maja: Sofija m., Izidor kmet. — Sreda, 16. maja: Janez Nep., Ubald šk. — Četrtek, 17. maja: Maksima d. — Petek, 18. maja: Venancij m. — Sobota, 19. maja: Celestin, p. — Solnce izide 15. maja ob 4. uri 32 min., zaide pa ob 7. uri 21 min. — Lunin spremen: Ščip 14. maja ob 4. uri 35 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 13. maja: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »Tota pulchra« zl. P. A. Hribar, Aleluja in verzikla ter ofertorij A. Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Latinsko mašo št. 3 v B-dur zl. Fr. Schöpf graduale A. Foerster, ofertorij »Diffusa est« J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. maja.

Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani se prično prihodnji ponedeljek s tretjim razredom. Katoliško-narodna stranka se letos ne vdeleži mestnih dopolnilnih volitev, zato opozarjamo svoje somišljenike, naj letos ne gredo na volišče.

Osebnost. Pravi učitelj na gimnaziji v Kranju, gospod Anton Peterlin, je definitivno nameščen in je dobil naslov profesor.

Zavijanje. »Narodu« ni po godu, ker smo nedavno omenili, da se je združil z

deželnega glavarja. Pravi, da nismo resnice poročali, ker smo mu očitali, da je »Narod« očital glavarju pristranost vsled tega, ker pri zaključanju ni govoril tudi nemški. — Tega mi nismo pisali, zato vsi napadi na nas veljajo le »Narodu«, ki si je to izmislil. Mi smo za svojo trditev, da je deželni glavar pravilno in nepristranski postopal, navedli kot dokaz besede dr. Tavčarjeve, in zato vsakdo ve, da nismo imeli v mislih zadnje, ampak predzadnjo sejo, ko se je šlo za § 29 deželnozborskega pravilnika. Istina torej je, da so nemško-nacionalni listi in »Narod«, seveda vsak iz svojih razlogov, napadali dež. glavarja, ki je po našem trdnem prepričanju vršil le dolžnost zborniškega predsednika, in to je nečastno za slovenski list, da ob takih prilikah pomaga nemškim nacionalcem napadati naše najodličnejše može.

Skušnje za učiteljsko usposobljenost so naredili za meščanske šole z nemškim učnim jezikom: z odkliko Božena Serneč, učiteljica francoščine na mestni deklški višji šoli v Ljubljani, Matej Petzsche, učitelj na strokovni šoli v Kočevju; za ljudske šole z slovenskim in nemškim učnim jezikom: provizorične učiteljice: Roza Coriary, na Jesenicah, Ana Gerstenmayer, v Št. Vidu pri Stičini, Marija Hiti, v Bizelju, Leopoldina Kalič, v Gornjem Gradu, Ana Steska, pri sv. Margareti pri Rimskih toplicah; provizorni učitelji: Emil Adamič, v Toplicah-Zagorje, Matej Jenko, s Štajerskega, Anton Kuhar v Trbovljah, Jožef Zupančič v Dolenji vasi pri Ribnici. Za ljudske šole z nemškim učnim jezikom: suplentinja pri Huthu Matilda Bauer in za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Janez Schmeidek, iz Blagovice. Specijalne skušnje so naredili: Adela Rizzi, iz Ljubljane, za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom, z nemškim učnim jezikom pa Jožef Bačič, iz Buzeta in Karol Pikel, definitivni učitelj iz Št. Vida pri Stičini.

Nov župan v Spodnji Šiški. Županom v Šiški je izvoljen po odstopu gospoda Kauschegga gospod Jožef Vodnik in Jakob Bugar obč. svetnikom.

Iz Šmarja se nam poroča: Minulo sredo je prišel k nam naš novi župnik in dekan gosp. Matej Sitar. Vsprejeli smo ga zelo slovesno, občinska odbora in gasilci na kolodvoru, šolska mladina, Marijina družba in polno vernega ljudstva pred cerkvijo. V sprevedu je šel novi župnik v cerkev, kjer je z Najsvetejšim blagoslovil svoje nove župljane. Zvečer smo napravili v čast novemu duhu. pastirju bakljado, obhod in razsvetljavo. Tu se je vsa vas kazala v lepi praznični obleki. Ta dan je potihnilo v Šmarjski župniji vsako strankarstvo, poudarjalo se je v raznih govorih, da treba za blagor ljudstva delovati z združenimi močmi. Iskreno je želeli, da ta sloga ostane trajna, ker le na podlagi jedinstva je mogoče uspešno delovanje v korist župnije in občin. Novemu gosp. dekanu pa kličemo: Na mnoga leta!

Prijatelj in nasprotnik. Ker smo se tudi delavke ljubljanske tobačne tovarne udeležile romanja v Rim, si štejemo v dolžnost, da izrečemo tem potom najtoplejše zahvalo vsem onim gospodom, ki so se žrtvovali in trudili, da nam je bilo romanje sploh mogoče. Posebno in v prvi vrsti se zahvalimo prevz. g. knezoškofu, ki je s svojo prijaznostjo napram nam delavskim slojem pokazal, da je pravi apostol, ki tudi v priprostem delavcu vidi sobrata v Kristusu. Tu smo zopet delavci uvideli, kje imamo pravih nebeskih prijateljev. Dalje imamo se tudi prav srčno zahvaliti našemu rojaku, bivajočemu v Rimu č. g. Jerovšek za ves neumorni trud, ki ga je imel z nami v večnem mestu. Bog povrni stotero! Poleg zahvale naj nam bo dovoljeno še na laži umazanega »Slov. Naroda« katero povedati glede romanja v Rim. Sicer je temu listu zaman laži dokazovati, ker je brez vsake časti, saj ga edino laž vzdržuje — vendar hočemo tu nekaterih omeniti, da vsled prevelikega usmiljenja, ki ga ima »Narodova« gospoda do nas delavk, ki smo se udeležile romanja, njih srca ne eksplodirajo. Kakor že običajno pri »Narodu«, da se laži komaj zvrste, tako je tudi v dopisih »Romanje v Rim« vse polno te »napredne« golazni, katerih naj le toliko omenimo, kolikor se nas

vprašale, odkod so dobili kar naenkrat tako usmiljenje do nas, ker ga še niso nikdar pokazali, še manj se za pravice delavcev potezali — me delavke smo vajene od njih le preziranja in posmehovanja. — No, saj dobro vemo, koliko »Narodova« ura kaže! V veliki prijaznosti nam je vse izdatke preračunal in seveda po moči (skoro polovico) zvišal, češ da bo videl svet, kako denar zapravljajo, dasi še ni znil besedice, koliko lepega denarja se potroši za nepotrebne celo pregrešne športe. Kolikokrat se pošiljajo razne osebe na skupne stroške po raznih razstavah, kar »Narod« odobrava, nam pa na lastne stroške tega ne privoščijo; mar misli, da smo delavci res stroji brez misli in čutil? Mar si delavka, ki dolgo vrsto let presedi v tovarniškem zidovju, kot vjetnica, res ne sme dati nekaj dni odmora, da se ji duh nekoliko okrepi? Kje pa se izmučeni trpin bolj okrepi, kakor ravno na kraju, kjer je nešteto sobratov trpelo in mučeniške smrti umiralo? Nesramna laž je, da nas je kdo zapeljeval ali nagovarjal, naj gremo v Rim; resnica je le, da so nas vodniki opozarjali k previdnosti v vsakem oziru! Da se pa »Narod« ne izsolzi, mu na vsa usta povemo, da smo tako zadovoljne in vesele, ker smo šle na romanje, in da nam je že samo pri pogledu pred. starčka Leona XIII. kojemu smo iz vsega srca vdane, bil plačan ves naš trud, ter bi nam vsled tega ne bilo žal, če tudi bi morale osem mesecev zastoj delati, ne pa samo štiri, kakor »Nar.« klati. Sklepno nam bodi tudi dovoljeno, da se o fižolu katero zinemo, ki je pri »Narodu« neizogiben in zavzema pri »napredni« gospodi zadnji čas tako častno mesto. Po naši sodbi fižol, katerega so po »Narodu« baje romarji vzeli na pot, ne more biti najzadnja jed, posebno, če pomislimo, kar se večkrat sliši — da je občeznani mož ravno s fižolovo pomočjo, katerega je imel za vse slučaje v žepih pripravljenega, precejšno število tisočakov na kupček spravil, s katerih pomočjo — se zdaj tako smo slišale — z liberalnega tabora bombardira.

Romarice ljubljanske tobačne tovarne.

Iz Strug, dne 10. maja. Minuli torek smo sprejeli našega novega župnika č. gospoda M. Kerina. Na kolodvoru v Dobropoljah ga je sprejel tukajšnji občinski zastop. V Trziču ga je pričakovala šolska mladina pod vodstvom gospoda učitelja z zastavami in velika množica faranov. Župnik je tu izstopil in šel peš do fare. V cerkvi nam jo dal blagoslov z Najsvetejšim. V svojem govoru se je zahvalil za slovesni sprejem, ki ni veljal toliko njegovi osebi, kakor pa Bogu. Trdno upa, da je prišel v kraj, kjer je živa vera, ki se tako sijajno razodeva v spoštovanju in ljubezni do duhovnikov. — Vse vasi so bile v mlajih in zastavah. Tudi mi trdno upamo, da bode med nami in novim gospodom župnikom isto pristrano prijateljsko razmerje, kakor je bilo med nami in č. gospodom župnikom M. Prijateljem. Surovi napadi dr. Tavčarja na župnika M. Prijatelja so naše ljudi silno razburili. Vsak se čudi zlobi liberalcev, ki ne prizanaša našim najblažjim možem.

Razstava cerkvene oprave. Družba vednega čiščenja v Mariboru je priredila razstavo cerkvene oprave, katere se bo prihodnjo nedeljo, dne 13. maja v škofijski kapiteljski hiši, Stolni trg št. 18 ob 11. uri pred poldnem slovesno odprla in jo zamore naslednje tri dni vsakdo brezplačno ogledati.

»Domovina« je bila včeraj, kakor po navadi, konfiscirana. Zaplenjen je bil celo naslov uvodnega članka.

Celjski nemški pevci so v nemali zadregi. Dr. Janez Stepischnegg ni odložil samo mestnega odborništva, ampak tudi načelstvo nemškega pevskega društva, ki je nameravalo praznovati letos 50 letnico svojega obstanka s primerno »velenemško« slavnostjo. Radi odstopa Stepischnegga je tako razbito, da je sklenilo, da preide tiho mimo svoje 50 letnice.

Goriške novice. Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici bode imelo svoj občni zbor dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne pri Katarinju. — Strela je ubila v Kozani 24 letnega hlapca R. Poberšaka. — V tolminski zapor so pripeljali nekega Ponikovca, ki je radi fraklja žganja svojemu znancu razdrobil s polenom glavo. — Izlet

pevsko in bralno društvo »Dom« na Repen-tabru. — Novo mašo je v goriški semeniški kapeli dne 6. t. m. daroval č. g. Vinko Buda, doma iz Gorjanskega na Krasu. — Pri občinskih volitvah v Gorici je v vseh treh razredih glasovala komaj ena tretjina vseh volilcev. — Revizija trase nameravane železniške črte Gorica Trst se prične 14. t. m. in bode slovensko deželo goriško pri tem zastopal laški dež. odbornik zagrizeni dr. Marani! — Cesto pod tolminskim mostom popravljajo. Zadnja povodenj ga je bila raztrgala.

Za obrtnike. Ravnateljstvo c. kr. avstrijskega muzeja je pričelo akcijo, s katero namerava obrtnike, osobito take, ki se pečajo z lesno industrijo, preskrbljevati s pravnimi vzorci modernega umetnega obrta. V ta namen se izdelujejo v risarskem ateljeju imenovanega muzeja skice in detajli za moderno hišno upravo s posebnim ozirom na priljubljeni in merodajni angleški okus; te risarije razpošilja muzej posameznim strokovnim šolam, ki imajo namen, da širijo liste med obrtniki in zanimajo zanje mojstre, ki se žele seznaniti z modernim gibanjem v umetnem obrtu. Večje število takih učeštov je došlo tudi že tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli za lesno industrijo ter je na razpolaganje obrtnikom, ki se žele seznaniti z novo strujo. Zglasiti se je v ta namen pri ravnateljstvu strokovne šole (Zatiški dvorec, I. nadstropje). — Pri tej priliki bodi ponavljaje omenjeno, da je biblioteka strokovne šole vsak ponedeljek in četrtek popoldne od 1/2. do 1/4. ure za obrtnike pristopna. Zglasiti se je treba pri knjižničarju profesorju Josipu Veselu, ki posluje v navedenih urah v šolskem posloppju.

Ljubljanske novice. Povožil je včeraj nek biciklist v Rožnih ulicah hišnega posestnika Jakob Lumbarda iz Trnovskih ulic. — Kako Ljubljancani žive. V prvem letošnjem četrtletju je bilo v Ljubljani 37.186 prebivalcev. Porok je bilo 118, prišlo je pa na svet 307 Ljubljancanov, umrla sta pa 302. Za jetiko jih je umrlo 75. Ponesrečile so se 4 osebe, samomor je bil 1. — Umrl je tu 23 letni učitelj Henrik Petras. — Ljubljanski lump se šestih ne boji! Izgred na sv. Petra cesti sta danes po noči povzročila neki Jereb in J. Černe, ki je pred leti bil zasačen na Ferlinčevi stehi. Stepla sta se najprej v gostilni in je Črne naložil Jerebu bušk. Dva stražnika sta imela polno posla, da bi Črnetu spravila na magistrat. Črne se je s tako silo ustavljal, da so policajski morali pomagati dva vojaka in sin tukajšnjega trgovca g. Kolmanna ter J. Prauens. Pod pritiskom tolike sile se je konečno Črne, ki je še le odsedel v Mariboru 18 mesecev, moral udati. — V Ameriko je hotel Ivan Jaklič z Dolenjskega, ne da bi zadostil vojaški dolžnosti. V Ljubljani ga je pogruntal Lovro Breznik in mu rekel: »Ne boš!« — Izgubljenega dečka iz Vodmata, imenom Vojska, so našli. — Ročni voziček odpeljal je včeraj na Reseljevi cesti nekdo J. Suhadolniku, ki nosi podobe po hišah za nekega agenta. Suhadolnik je nesel podobo v neko hišo, a ko se je vrnil, opazil je, da se je nekdo okoristil z njegovim vozičkom. — Vseh lastovk niso snedli Italijani. Včeraj jih je priletela velika jata v Ljubljano. — Z vlaka padel je v Logatcu zavirač Zupančič. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. — Tat se je prikradel včeraj na južni kolodvor v sobo, kjer imajo shranjeno prtljago sprevodniki. Ukral je neko odejo.

Hrvatski romarji v Rim bodo potovali preko Ljubljane. Ako ne pridejo mimo Ljubljane v ponočni uri, bodo na kolodvoru srčno pozdravljeni.

Citraški klub se namerava ustanoviti v Ljubljani.

Poročno zasedanje v Nov. Mestu se prične 14. t. m. Na vrsto pridejo Martin Fleischer radi uradnega poneverjenja, Florian Strapič radi tatvine, dne 15. maja agent Henrik Marchisetti radi goljufije, dne 16. t. m. tudi radi goljufije Martin in Marija Zajc ter Marija Homan in Jožef Karlin, v četrtek dne 17. maja Franc Raznik nasilstvo, dne 18. maja Franc Pencelj in Bačnik, nasilstvo in 19. maja radi uboja Alojzij Vrhovšek.

Občinski odbor v Lescah na Go-

bil izvoljen gospod J. Žark, občinski svetovalci pa J. Legat, J. Walant, Luka Grilo in Ant. Meršol.

Narodni dom v Zagorji ob Savi bi radi zidali in si v ta namen ustanovili društvo, ki bi naj skrbelo za sredstva.

Gorenjski fantje so bili v Škofji Loki in v Kranju na vojaškem naboru. V Škofji Loki je bilo le 37, v Kranju pa 93 mladeničev potrjenih v vojakke.

Deželni glavar isterski, Campitelli, bode baje odstopil. Tako se govori v laških krogih.

Samomor. Sin znanega tovarnarja gospoda Julija Stareta v Mengšu je skočil v Kahiri v Egiptu raz četrto nadstropje ter se ubil. Vzrok samomoru je neznan, bržčas je bil mož na umu bolan.

Dva knezonadškofa na mrtvaškem odru. V Lvovu je smrt položila na mrtvaški oder dva knezonadškofa, poljskega nadškofa Moravskega in rusinskega metropolita Kajlovskega. Poljska in rusinska duhovščina sta združeni v žalosti. Moravski je zapustil vse svoje premoženje dobrodušnim zavodom ter cerkvi.

Svojega otroka umoril Včeraj smo brzojavno poročali, da sta zakonska Ott na Dunaju umorila svojega petletnega otroka. Otrok je bil nezakonski ter se je pisal po materi Jožef Masz. Oče njegov Jožef Ott je najprvo izpovedal, da je umrl Jožef za davico in da ga je potem razrezal in sežgal v peči, ker ni imel plačati pogrebniških stroškov. Pozneje je povedal, da mu je odrezal in sežgal samo jedno nogo in sežgal, ostalo truplo pa vrget v Dunavo. Gotovo je skoro, da je Ott svojega sina zadušil in potem truplo skril.

Zanimiv načrt za rešitev narodnostnega vprašanja. Mej nebroj predlogi in interpelacijami, ki so jih v prvih dneh vložili razni poslanci, se nahaja tudi nastopni predlog: § 1. Vsi deveteri jeziki v Avstriji (nemščina, češčina, poljščina, slovenščina in hrvaščina, rusinščina, italijanski in rumunski jezik) se proglašajo za državne jezike. — § 2. Od leta 1900. do 1950. naj velja nemščina kot posredovalni jezik. — § 3. V letu 1950. naj se znova določi posredovalni jezik.

200 nadstropno palačo bodo zgradili v najživahnejem delu Newjorka, ako se vse priprave srečno dovrše. Poslopje bo trikrat tako visoko, kakor Eiffelov stolp v Parizu. Palača bo stala na prostoru 12000 m², v njej bo poleg nebroj stanovanj 100.000 prodajalniških prostorov, stanovalo bo pa v njej gotovo nad 400.000 oseb. Imeli bodo v palači vse, karkoli se potrebuje v življenju, le norišnice ne bo v njej, ker jih je v Newjorku že itak dovolj, da spravljajo vanje izumitelje tako »duhovitih« načrtov.

Mahdi št. 2. V Sudanu vre na več krajih. Na jugo-vzhodu od Abesinije je pred kratkim vstal zopet drug »mahdi«, ki baje trdi o sebi, da je on in rajni mahdi Mohamed Ahmed ista oseba. Poroča se, da so ga Abesinci in Banu-Išaki premagali. Angleži se v boj niso vmešavali. Kje je mahdi Šejhes-Senusi s svojimi, ni znano.

Sejmi po Slovenskem od 14. do 19. maja. Na Kranjskem: 16. v Lukovcu, Idriji, Rovišah, Moravčah, Kočevski Reki. Srednji vasi in na Vidmu poleg Krke; 19. v Trziču in Kotredežu. — Na Slov. Štajerskem: 16. v Gor. Sušici, Mureku, Soseski, Vojniku in na Pilštanjcu. — Na Koroškem: 14. pri Sv. Hemi, v Št. Lenartu in St. Mohorju; 19. v Celovcu (14 dnij). — Na Primorskem: 14. v Palmi; 16. v Voloskem in Dolini.

Društva.

(Vabilo h gledališki predstavi.) katero priredi bralno in pevsko društvo »Maribor« dne 13. maja 1900 v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. »Požigalčeva hči«. Igra v petih dejanjih; češki spisal J. K. Tyl-a, poslovenil J. Staré. Godi se v Kostanjevici in v Ljubljani. — Med posameznimi dejanji svira slavna veteranska godba. — Vstopnice se dobé v trgovini gosp. Dolenca. — Blagajna je v nedeljo dne 13. maja odprta od 2. do 4. ure popoldne in od 7. do 8. ure zvečer. — Začetek točno ob osmi uri zvečer. — Vstopnina: a) v parterju seže 1. do 5. vrste 70 kr., od 6. do 10. v. 50 kr., in od 11. do 13. vrste 40 kr., sto-

sedeži 30 kr., stojišče 15 kr. — Člani bral-
nega in pevskega društva »Maribor« dobijo
pri blagajni dne 13. maja od 2. do 4. ure
popoldne, ako se kot taki izkažejo, vstop-
nice za stojišča v parterju in za sedeže na
galeriji po 20 kr.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 12. maja. Rektor vseučil-
lišča je prepovedal akademikom nošnje
barv in vsako društveno gibanje v pro-
storih univerze. Kljub temu so bili vče-
raj na univerzi veliki izgredi. Za danes
nemškonnacionalni dijaki zopet priprav-
ljajo demonstracije.

Praga, 12. maja. »Hlas Naroda«
poroča, da se obravnava z Mladočehi
nadaljujejo, da naj ustavijo obstrukcijo.
Dela se nato, da se vladni jezikovni
predlogi za Moravsko zboljšajo. Upanje
je, da te obravnave ne bodo brez uspeha.
Ako bi se levica uprla tem opravičenim
zahtevam, bo vlada razpustila državni
zbor, kar bi se bilo že zgodilo, ako bi
bili Mladočehi onemogočili volitev v
kvotno deputacijo.

Budapešta, 12. maja. Delegacije se
otvorijo danes popoldne ob 4. uri. Za
predsednika bo izvoljen Javorski, pod-
predsednika pa Chlumecky. — V pon-
deljek bo minister Goluchovski dal av-
strijskemu odseku natančna pojasnila o
skupnem proračunu in o političnem po-
ločaju.

Budimpešta, 12. maja. (C. B.) De-
legacijama danes predloženi skupni dr-
žavni proračun za leto 1901 izkazuje
357,043.706 kron potrebščine. Potreb-
ščina za vojno znaša 342,118.520 kron
in je proti letošnji večja za 19,393.316
kron. Na vojni ordinarij odpade 4.272.996,
na ekstraordinarij 11,096.000 in na
mornarico 4,024.320 kron. Carinski pre-
ostanki se proračunavajo na 125,039.249
kron.

Gorica, 12. maja. Don Carlos je
prišel sem s svojo soprogo obiskat svojo
mater.

Rim, 12. maja. Zatrjuje se, da
bode vsekakor zbornica razpuščena in
da se nove volitve vrše dne 3. junija.
Skrajna levica bode v zbornici nadalje-
vala najskrajnejši boj proti novemu po-
slovniku.

Petersburg, 12. maja. Poročila,
da misli car letos priti na Dunaj. Pariz
in v Rim, so neosnovana, vsaj dosedaj
o tem ni nič določenega.

Petersburg, 12. maja. Rusija je
Črnigori povišala letno podporo za ar-
mado od 70.000 na 350.000 rubljev
za vzdrževanje štirih stalnih bataljonov
pešcev in v to potrebnih častnikov.

Madrid, 12. maja. Položaj v Bar-
celoni in Valenciji je vedno bolj resen.
Vse gibanje je vedno bolj podobno
vstaji. Vojaštvo ima mnogo posla, vrše
se boji po ulicah, razglašen je vojni
stan. Vlada je odločena vse poskusiti,
da potlači upor. Vseučilišče je zaprto
in vlada je zatrla vse katalonske čas-
nike.

Vojska v Južni Afriki.

Iz vsake Robertsove brzojavke se raz-
vidi, da se veseli novega uspeha in 10. t.
m. je prenočila njegova konjica že blizu
Ventersburga, pri ondodni postaji. Loči jih
toraj le še nekaj km od Kroonstadta. Vendar
pa to prodiranje vzklik burskemu umikanju
ni brez vseh težav. Most čez reko Vet so
jim Buri razdejali in tudi železnica bi bila
šla v zrak do Kroonstadta, da niso Angleži
pravočasno opazili nevarnosti ter jo odstrani-
li. Ako Roberts ne poskrbi za boljšo zvezo
z jugom, se vojakom ne bo godilo posebno
dobro v Kroonstadtu, kjer se jim neki od-
ločno postavijo nasproti burski oddelki.

Mafeking se more po oficijelnih poro-
čilih držati le še do 18. t. m., ko jim je
Roberts obljubil gotovo pomoč. Oddelki ge-
nerala Huntera so si sicer priborili pot preko
reke Vaal, a 8. t. m. so bili še vedno 280
do 300 km oddaljeni od konečnega cilja in
je toraj prav težko mogoče, da bi Hunter
dospel v 10 dneh v Mafeking.

Živahno so se neki jeli gibati Buri na
severnovzhodni strani od Thabanehu. Sveta,
ki meji na deželo Basutov, Buri niso osta-

vedno v njih oblasti. Glavni tabor je v Clo-
colanu na basutski meji, predstraže so pa
zasedle prehode na Mequatlingskih gorah.
S tem je v precejšnji nevarnosti angleška
zveza mej Winburgom in Bloemfonteinom.

Bruselj, 12. maja. Iz Pretorije se
javlja, da namerava Roberts takoj, ko
pride v Kronstadt, v imenu angleške
kraljice proglasiti aneksijo Oranje države.
Da bi se izjavil narodni zbor Trans-
valski, da naj se na vsak način sklene
mir, ni res.

London, 12. maja. Iz Thabanehu
poročajo, da se nahaja na severo-vzhodni
strani 10.000 mož pod poveljstvom
Steynovim. Angleži jim hočejo pripraviti
jednako usodo, kakor svojedobno Cronju,
ako se jim posreči. Konjenica generala
Brabanta je že prišla v dotiko s sov-
ražnikom in se pričakuje novih bojov.

London, 12. maja. Reuterjev urad
poroča iz Pretorije 9. t. m.: Danes je
bilo zaključeno zasedanje ljudskega za-
stopa. — Iz Durbanu dohaja poročilo,
da so se Bullerjeve čete jele zopet ži-
vahno gibati, a cenzura ne dopusti ni-
kakih poročil.

London, 12. maja. Lord Roberts
poroča 10. t. m. zvečer ob 9. uri: Da-
nes smo imeli uspehov polni dan, ker
smo podili sovražnika od jedne pozi-
cije na drugo. Sedaj se nahajamo osem
milj severno od reke Zand. Konjenica
in infanterija na konjih se nahajata pri
postaji Ventersburg, Tuckerjeva divizija
pa pri Deelfonteinu. Dosedaj naznanjene
izgube so neznatne.

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave
zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Frlana ustno
vo do z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo
zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za
2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofiji
Loki. 45 15

Hude bolezni, koje se navadno izcimijo iz
dozvedno povsem neškodljivih železnih težkoč, pre-
prečijo se popolnoma s pravočasno rabo Rosovega
balzama za želedec. Pravi se dobiva v vseh tu-
kajšnjih lekarnah in v glavni zalogi B. Fragnerja
v Pragi III-204. Glej inserat! 13

Čisto medicinsko ribje olje.

Deželna pri Mariji Pomagaj
lekarna DORSCH

Cubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.
Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašeg
neprecenljivega dobrega in pristnega medicinskega ribjega
olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane
lekarnar naročam in uporabljam za sebe in svojo ro-
dino s sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in
lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest ste-
klenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam uđani
936 22 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.
Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

8. maja. Viktorija Span, črevljanja hči, 3 leta,
Dunajska cesta 6, škaričica.
10. maja. Ana Mašič, strojevodja hči, 4 leta,
Jenkovice ulice 6, jetika. — Ivan Peterca, posestnik,
47 let, Dunajska cesta 41, jetika.
11. maja. Viktor Furlan, c. k. nadporočnik, 35 let,
Dunajska cesta 15, jetika.
V bolnišnici:
6. maja. Ivan Felician, gostac, 27 let, jetika.
7. maja. Reza Kos, dninarica, 68 let, ostarelost.
— Neža Šobar, dninarica, 55 let, vodenica.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 11. maja 1900.				
Za 100 kilogramov.				
Pšenica za pomlad . gl. — do gl. —				
» » maj-juni » 8 08 » » 8 10				
» » jesen » 8 27 » » 8 28				
Rž za pomlad . . . » — » —				
» » maj-junij » 7 30 » » 7 32				
» » jesen . . . » 7 46 » » 7 47				
Turšica za maj-junij » 5 84 » » 5 85				
» » jul-avgust » 5 95 » » 5 96				
» » sept.-oktob. » 6 05 » » 6 07				
Oves za pomlad . . » — » —				
» » maj-junij » 5 50 » » 5 51				
» » jesen . . » 5 63 » » 5 64				

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm						
Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nabo	Podajina v 24 urah v mm.
11	9. zveč.	735 9	6 1	sr. vzh.	oblač.	
12	7. jut.	736 5	8 5	sl. jug.	dež.	6 6
	2. popol.	736 0	8 3	sr. jvzh.	oblačno	

C. kr. priv. zavarovalno društvo Riunione Adriatica di Sicurtá v Trstu. 437 1-1

Poročilo, katero se je dne 3. maja
predložilo občenemu zboru, omenja v
prvi vrsti s toplimi besedami pred
kratkim zamrle ekselence barona
Reinelt-a, ki je bil četrtoletja član
društvenega ravnateljstva.

Iz poslovnega poročila 61. račun-
skega leta (1899) povzamemo sledeče
važnejše točke:

Pogodbe, katere so se v prete-
čenem letu pri **sekciji zavarovanje**
na življenje sklenile, dosegle so
svoto K 31,021.684 — na zavarovani
glavnici, in K 100.974 — na zavarov-
anih rentah. Zavarovane gotovine
je bilo koncem leta 1899. okroglo
205 milijonov kron glavnice in
K 538.639 rent. Premijskih dohodkov
je bilo K 8,946.702 —. Izplačanih je
bilo pri zavarovanju na smrt in na
doživetje K 3,987.533 —, razven te
svote pa je bilo rezerviranih še
K 769.887 — za nerešene škode.
Premijska rezerva in prenos pri tem
oddelku znašajo **K 53.643.679.**

Premijskih dohodkov v oddelku
zavarovanja proti elementarnim
nezgodam (požarom in poškodbam
pri prevoznih) bilo je K 17.550.045 —,
vzratna zavarovanja so veljala
K 7,876.417 —, za škode izplačala se
je — odšteti vzratno zavarovalne
deleže — svota K 6,746.165 —, za
nerešene škode pa je bilo rezervi-
ranih K 989.040 —. Premijska re-
zerva v teh oddelkih znaša
K 10,125.294 —.

Leto 1899. je bilo v požarno-
zavarovalnem oddelku za »Riunione«
kakor tudi za skoro vsa tu- in ino-
zemska društva skrajno neugodno in
je zadovoljivi izid celega prometa
pripisovati le dohodkom nabranih
rezerv kakor tudi ugodni bilanci od-
delka zavarovanja na življenje. Po
odbitku K 100.000 — kot rezervo za
davek nakazalo se je od ostalega do-
bička v znesku K 1,002.488 75 spe-
cijalni dobitveni rezervi oddelka za
zavarovanje na življenje **K 200.000**
in znaša toraj ta rezerva sedaj
K 2,000.000 —, dividenda pa se
je, kakor v prejšnjem letu razdelila
po **K 150 —** za delnico.

Rezerve društva znašajo več kakor
62 1/2 milijonov kron, in sicer pre-
mijske rezerve (za lastni račun, t. j.
po odbitku vzratnih zavarovanj)
K 55,226.356 —, dobitvene rezerve
K 6,363.186 —, in kurzne rezerve
(po odbitku v l. 1899. zmanjšane vred-
nosti naložene glavnice) K 989.978 —.

Mesto umrlega predsednika tržaške
trgovske zbornice, gospoda barona
Reinelt-a, izvoljen je bil prvi pod-
predsednik te zbornice, gospod Fran-
Dimmer, v društveno ravnateljstvo.

Glavno zastopstvo za Kranjsko ima trdka
Ivan Perdan
v Ljubljani, Cesarja Josipa trg št. 13.

Zahvala. 444 1-1

Ker nam ni mogoče osebno se zahvaliti
za od vseh strani izkazano nam sočutje po-
vodom bolezni in smrti našega ljubljene-
ga očeta, gospoda

Ferdinanda Mahra

naj se nam dovoli, da izrazimo tem potom
najodkritosrdneje, iskreno zahvalo Nj. ekse-
lenci gospodu deželnemu predsedniku baronu
Heinu. Nj. ekselenci gosp. fml. Höchsmann
pl. Hochsan, gospodu deželnemu glavarju pl.
Detela, precastiti duhovščini, uradnikom slav.
oblastev, zastopnikom raznih učilišč, slav.
trgovskemu gremiju, vsem zastopom, zvebam
in društvom, posebno čestitemu telovadnemu
društvu in filharmonični družbi, poslednji tudi
za gniljivo nagrobno, gospodom trgovcem za
izredno spoštovanje dragega pokojnika z za-
tvoritvijo prodajalen, in vsem onim, ki so
pokojniku s spremstvom k zadnjemu počitku
izkazali zadnjo čast.

Globoko žalujoči ostali.

445 1-1

Tužnega srca naznanjamo, da je naša
ljuba hči

Marija Lavriha

danes, 12. maja, ob 5. uri jutraj, previdena
s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb bo jutri, 13. maja, ob 6. uri
popoldne iz deželne bolnišnice.

Predraga rajna se priporoča v blag
spomin in molitev.

V Ljubljani, dné 12. maja 1900.

Žalujoči starši
Pavel in Marija Lavriha.

VABILO na OBČNI ZBOR

„Kmetijskega društva v Cerkljah,
registr. zadruga z omejeno zavezo“,
kateri se bode vršil
v nedeljo dné 27. maja 1900
ob 3. uri popoldne
v Cerkljah hiš. šte. 84.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1899.
3. Prememba pravil.
4. Volitev načelstva nadzorništva in raz-
sodišča.
5. Slučajnosti.

O p o m b a. V slučaju, da občni zbor ne bi
bil sklepčen, vrši se ob 4. uri isti dan drugi občni
zbor na istem mestu in z istim vspešdom ter se bo
sklepalo brez ozira na število navzočih udov.

V Cerkljah, dné 10. maja 1900.

442 1-1 Odbor.

Na prodaj je 397 3-3
hiša
s tremi sobami in vrtom.
Kladezne ulice št. 5 v Ljubljani.

Napise in slikanje grbov
obrtih in trgovskih znakov na steklo, les in
kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici
trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškani-
ske ulice. 228 18 11-1
Vnauja naročila proti povzetju.

Na prodaj je
hiša št. 63
v Velikem Mengšu

imajoča štiri sobe, dve kleti; krita je z
opeko. Zemljišča je pri hiši za 15 mer-
nikov posetve. — Natančneje se poizvè pri
Andreju Goljarju, v Podgori št. 3, pošta
Št. Vid nad Ljubljano. 446 4-1

Styria-kolesa

v raznih cenah vedno v zalogi!
Ne samo najljubšeje in
najdražje ampak tudi naj-
priprosteje in najceneje
se odlikuje po izvrstni konstrukciji,
trpežni sestavi in lahkem teku.

Tovarna za Styria-kolesa
Jan. Puch in dr. Gradec.

Zastopnik: Fr. Čuden, trgovec
s kolesi v Ljubljani. 198 20-7

Zdravilišče Toplice na Kranjskem,

postaja dolenske železnice Straža.

Akrato-vrelec z vodo od 33 do 38° C vročo. Se pije in koplje. Voda je izredno zdravilna zoper protin, revmatizem, ishijas, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Veliki bazini za kopanje, posamne banje in barne kopeli. Lepo uravnane sobe za tuje, društvene dvorane in sobane za igre.

Zdravo obnebe. Gozdi v okolici. — Dobre restavracije z nizkimi cenami. — Kopališka doba od 1. maja do 1. oktobra

Vsa pojasnila daje brezplačno

409 5-2 topliško oskrbnitvo.

Sprejme se trgovski pomočnik

kateri je dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, pri Jakobu Dereani-ju v Žužemberku. — Pogoji po dogovoru. 435 3-2

== Domača umetnost! ==

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

v hiši gosp. Wessner-jeve 60 52-18

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniških izvršilnih

leseni

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa

ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

== Domača ==

trrdka!

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi, klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene. Že dvanaestim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postavljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,
pošta Domžale.

89 15-14

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olakati), ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Stelengasse 9, I. Stock, Th. 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 21

Varstvena znamka: Sidro.
LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priporočano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 509 29

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu. prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznothera 90 7

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

Za stavbinsko sezono!

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji večje in manjše parcele, pripravne za stavbo.

Več pov. iz prijaznosti upravnitvo „Slovenca“. 212 10

Prodajalna,

v živahni ulici sredi mesta Ljubljane,

se takoj prodá.

Več pov. upravnitvo „Slovenca“. 436 3-3

Franc Zupan,

vlastnijsar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-34

Katoliška bukvarna

v Ljubljani

priporoča:

Missale Romanum (v obliki male pole) l. 1898, z najno-ejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 43-20
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 44-40
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 50-—

Dobiti je ta misal tudi v še finejšem vezanju.

Missale Romanum (v četvorki) l. 1898, z najno-ejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 36-—
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 38-—
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 42-—

Dobiti je tudi v še finejši izdaji.

Cene veljajo s proprijem vred. za katerokoli škofijo. — V zalogi so misali s proprijem naslednjih škofij: Ljubljanske, goriske, krške, lavantinske, poreško-puljske, tržaške in ogersko-hrvatskih.

Missae pro defunctis (v obliki male pole):

- V črnem usnji z rudečo obrezo . . . K 6-60
- V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 7-44

Missae pro defunctis (v četvorki):

- V črnem usnji z rudečo obrezo . . . K 5-16
- V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 5-76

Za one čast. gospode, ki zaradi slabega vida smejo vedno maševati „de Beata“:

Missale ad usum sacerdotum cœcotentium

(v obliki male pole):

- V črnem u-nji z zlato obrezo . . . K 19-20.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

najboljša dijetična in osve-
žujoča pijača,

preskušena pri želodčnih in črevesnih ka-
tarjih, obistnih in mehurnih boleznih, ka-
tero priporočajo največkrat zdravniki kot
bistveno ~~in~~ podpiralno sredstvo ~~in~~
pri karlovarjskem in drugih kopeliških
zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po
10 19 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoni in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Kdor želi kupiti pristna 386 6-6

istrska vina

iz najboljših krajev, po lokalnih cenah
od 15-18 kr., naj se zanesljivo obrne pod
šifro „strogo pošteno“ poste restante Pulj 2.

Postrežba točna in le po uzorcih.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXXIII. c. kr. državna loterija
za civilne dobrodelne namene tustranske države.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji za-
konito dopuščena — ima 16.514 dobitkov v goto-
vem denarji in skupnem znesku 410.200 kron.

Glavni dobitke znaša

200.000 kron

v gotovem denarji.

Žrebanje nepreklicljivo dne 7 junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji,
l. Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri
davkarjih, poštah in brzojavnih pa železničnih uradih,
po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

112 10-4

Oddelek za državne loterije.

Stanovanje

v Krojaških ulicah št. 1

obstoječe iz treh sob z vsemi pritikli-
nami, razgled na Glavni trg,

oddati je s 1. avgustom letos.

Natančneje se izve ondi v gostilni

„pri Luni“.

325 3-2

Pozor!

Podpisana tvrdka opozoruje svoje p. n. naročnike na to, da gosp. **Fran Zeman**
ni več njen agent, in da tedaj tudi ni več opravičen v njenem imenu stavljati pro-
dajne ponudbe.

Zaloga ostane ravno tista kakor poprej, toraj kdor si želi kak stroj nabaviti, obrne
naj se direktno na tvrdko 428 3-2

Karol Kavšek-a nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Zaloga Karli Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER

c. in kr. dvorni založniki.

114 26-1

Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.

Dunaj, l. Seilergasse 10, „Göttweigerhof“.

Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

Josip Širca v Žalcu,

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor:

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“,

potem drugih raznovrstnih, z novimi iznajdbami opremljenih,
garantiranih koles, priporoča se pred. duhovščini in sl. občinstvu.

Cena od 80 gld. naprej proti gotovini, po dogovoru
tudi na obroke. 426 6-1

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin

== Točna in kulantna postrežba. ==

X. zvezek.

Uredil in založil

Frančišek Kralj

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Cene: brošir 60 h, kart. 80 h, celoplat. 1 K 10 h,
krasno vezani 1 K 80 h. — Dobivajo se: v semenišču,
Katol. Bukvarni, pri Ničmanu, Giontinju, Schwentnerju
in pri Krajcu v Novem mestu. — Dobivajo se še prej-
šnji letniki razen I. in II.

Z osmimi slikami.

V Ljubljani 1900.

Primerno darilo za Veliko noč!

Pozor, kolesarji!

Vsled bližajoče se spomladi

nabavl sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih **400 komadov** in sicer od najznamenitejših tvrdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch, Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov od gl. 80.— naprej.

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od gl. 140.— do 230.—.

A. Putrich,

Ljubljana, Dunajska cesta.

285 20-8

Mehaniška delavnica.

Ceniki poštne prosti.

Gothaška življenjska zavarovalna banka.

Zavarovalna svota 1. aprila 1900 776,800 000 mark

Bančni zaklad 1. aprila 1900 252,800 000 "

Dosedaj izplačane zavarovalne svote 349,000 000 "

Dividende zavarovancev v tekočem letu: 30 do 138 odstotkov letne normalne premije — po kakovosti in starosti zavarovanja.

Ker je tukajšnja agentura tega zavoda prešla v moje roke, naznanjam to s pričujočim in sem na razpolago pri posredovanju pri življenjskih zavarovanjih in pojasnilih v vsakem oziru te zavarovalne stroke. 392 3-2

Bančne določbe, prospekti in vzorci za predloge so brezplačno na razpolago.

Ljubljana, dne 21. aprila 1900.

392 3-2

Edvard Mahr.

P. n. obiskovalcem svetovne razstave v Parizu,
kakor potovalcem v Rim priporoča 348 6-5

kreditna pisma

L. C. Luckmann v Ljubljani.

Dne 16. maja vrši se v Bokavcih (Strobelhof)

javna dražba radi oddaje košnje

na nekaterih travniških parcelah. — Vsi, ki se zanimajo za to košnjo, naj se oglase na mestu omenjeni dan dopoldne ob 9. uri.

432 2-2

Le 1 krona za 3 žrebanja.

Zadoji mesec.

Glavni dobitnik 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron.

45 (2-1)

V gotovini z 20 % odbitka.

„Invalidendank“ srečke
po 1 krono

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani.

113 11

Nove Nove
Barvotiskane

RAZGLEDNICE

Rožnik poleg Ljubljane
Sveta družina
Šmarna gora
Pozdrav z Gorenjske!

s primernimi napisi in kriticami
dobé se pri knjigarju

A. TURK-U

v Ljubljani na Dunajski cesti.

v točno izvršitev vsakovrstnih razglednic

A. TURK v Ljubljani sprejema naročila

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, oingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 15

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Na prodaj je

18 težkih pitanih volov

na graščini Radeljca, pošta Bučka, Dolenjsko.

429 — 23

Stajerska

Templjevo Styria-vrelec
KISLA VODA SVETOSLAVNA.
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga

za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 295 52-13

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.

Velika stekl. I gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

varilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpišana varstvena znamka.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragner-jeva „pri rmem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi,

Mala strana, vogal Spornerejeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager, J. Mayer, ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 760 26-18

Vsa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **edino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborna pivo“**. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje

335 20-10

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

ANTON DITRICH v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.

Naznanilo.

Zarad preselitve trgovine bode od ponedeljka, 7. maja t. l., naprej pri

J. Grobelniku v Ljubljani

Veliki trg št. 20

vse manufakturno blago

414 6-3

po čudovito znižani ceni

na prodaj.

Lepa prilika za ceni nakup blaga za damske oprave, sukno za moško obleko in za dečke, perilo, šifon, kotun in cefir, pregrinjala, tepihe, garniture itd.

Naj nihče ne zamudi ugodne prilike!

Bogdan Oblak,

urar na Vrhniki pri Ljubljani,

se najljubše priporočam za napravo novih ali popravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga in posebno trpežnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem in najboljšem načinu, in ker so matematično natančno uravnane, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 51 25-17
Cene so nizke. Jamstvo 5 let. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Za

15

Kron

krasna

harmonika

z 10 trojnimi tipkami iz jekla, orgle, na vsakem gubnem vogalu okovi iz medenine, jeklena klaviatura s skupno 72 močnimi glasovi.

Praktična

v zameno najboljši izdelavi pošilja proti povzetju ali predplači. Dvostopne z 19 dvojnimi jeklenimi tipkami, 6 močnimi basi, sicer kakor zgoraj: od Kron 20, 30, 40 in višje in trisopne, hromatične, najboljše, kar se izdeluje, svetovno znane, renomirane trgovsko sodno protokolarane, 30 let obstoječe trdke:

Ivan N. Trimmel, izdelovatelj harmonik, Dunaj VII/3, Kaiserstr. 74.

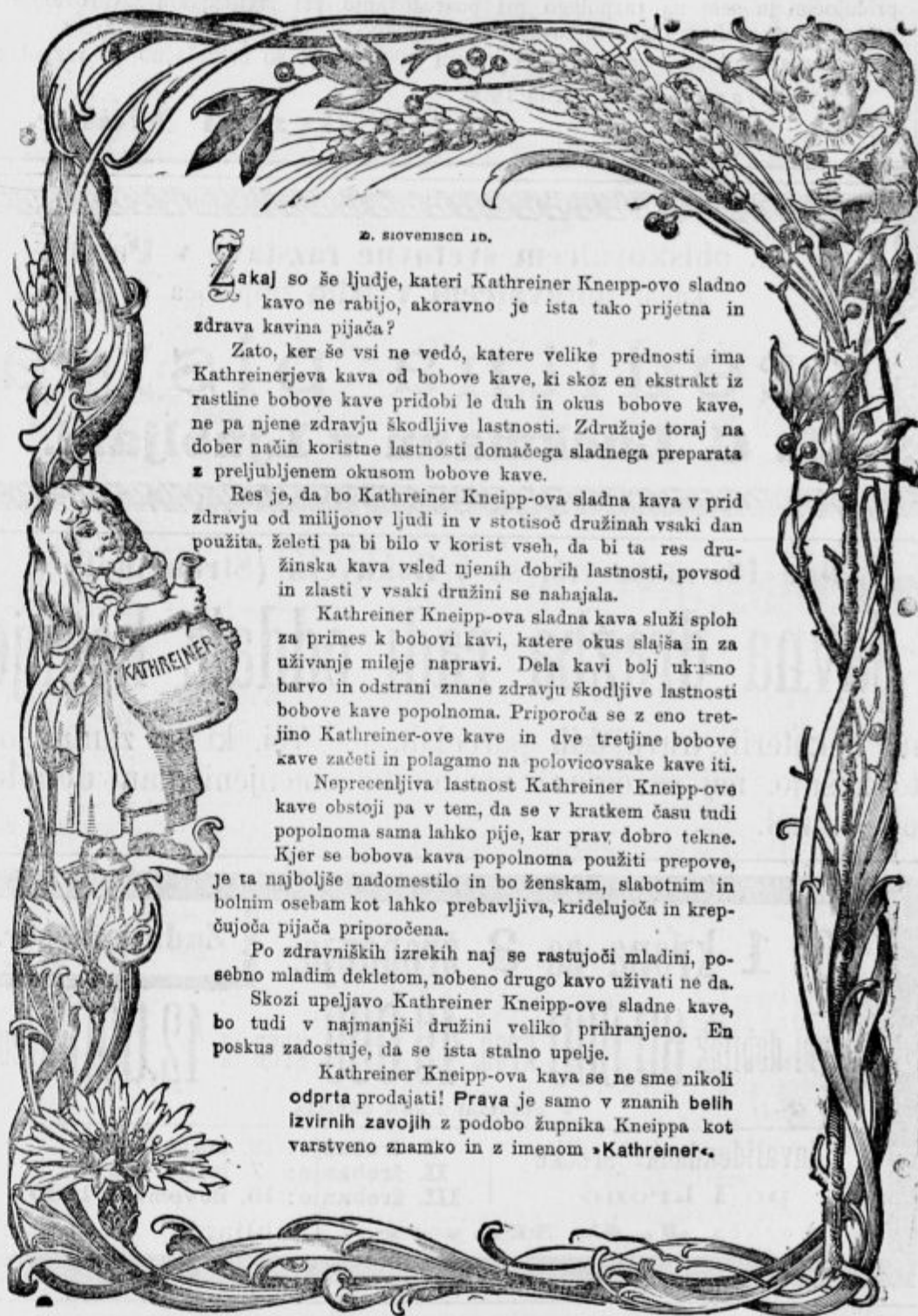
Obširni ilustrovani ceniki zastoj. Praktične sole za dve- in trisopno, kakor tudi hromatično harmoniko po K 3 in K 360. — Pri nakupu harmonike zaračunam za solo le polovično ceno. Flajte, violine, citre, kitare, lajne, albumi z godbo, vrčki itd. vedno v zalogi na izbero.

927 (36-20)

Dobiva se povsod.

Sarg's Kalodont.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata z preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan požitna, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nabajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slaša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začetni in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.

Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

„The Mutual“,

zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za l. 1898:

Denarno stanje	1.369.576,693-29 kron
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1.150.168,487-79 »
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408,205-50 »
Zavarovalno stanje všteti telesne rente	4.795.509,175-81 »
Dohodki leta 1898	299.660,000- »

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polici sami zjamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26-15

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijskih 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzinju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 11. maja.

Skupni državni dolg v notah	98-65
Skupni državni dolg v srebru	98-20
Avstrijska zlata renta 4%	116-85
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-10
Ogerska zlata renta 4%	116-95
Ogerska krona renta 4%, 200	92-36
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1780-—
Kreditne delnice, 160 gld.	724-50
London vista	242-75
Španski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-30

Dne 11. maja.

20 mark	23-68
20 frankov (napoleonor)	19-26
Italijanski bankovci	90-70
C. kr. cekini	11-34
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	168-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157-50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	202-75
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-—
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138-50
Dunavske vravnave srečke 5%	254-25

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95-—
Prijoritete obveznice državne železnice	418-—
» južne železnice 3%	327-—
» južne železnice 5%	119-25
» doljenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	400-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	41-50
Ogerskega	20-75
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-—
Rudolfove srečke, 10 gld.	63-50

Salmovsrečke, 40 gld.	175-25
St. Genois srečke, 40 gld.	183-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178-—
Ljubljanske srečke	49-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	286-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6250-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	790-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110-—
Splošna avstrijska stavbinska družba	184-—
Montanska družba avstr. pian.	525-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	422-—
Papirnih rubljev 100	256-—

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.